Poświąteczne wydanie popołudniowe

Adresas: Vilnius, Vysk. Matulevičiaus g-vė 4
Adres: Wilno, ul. Biskupa Matulewicza 4
Redakcja, tel. 79, przyjmuje od godz. 11 do 14-ej.
Administracja, tel. 99, czynna od godz. 9—20 bez przerwy

Sobota, 3 Lutego 1940 r.

„VILNIAUS KURJERIS"

Cena 10 centów

Prenumerata miesięczna z przesyłką pocztową lub dostawą do domu — 3 lt. 50 cnt. Zagranicą 6 lt.

KURJER WILEŃSKI

Echa mowy Ojca Świętego

Pogląd rządu Brytyjskiego na mowę Papieża, wygłoszoną podczas Świąt Bożego Narodzenia

„Lietuvas Aidas" z dnia 1 lutego podaje w depeszy z Londynu: Poseł liberalny Mander w Izbie gmin zapytał Premiera Ministrów czy rząd brytyjski już wysłał czy też zamierza wysłać do Watykanu jakiekolwiek wyjaśnienie na temat mowy Papieża, wygłoszonej w Wigilję Bożego Narodzenia przed Kolegjum Kardynałów: podczas której Ojciec Św. wysunął pięć punktów, które by były wzięte pod uwagę przy zawieraniu pokoju. Odpowiadając w imieniu Chamberlaina Butler wyjaśnił, że rząd brytyjski jeszcze nie wysłał żadnego wyjaśnienia. Jednakże przy tej okazji on może powiedzieć że mowa Jego Świętobliwości Ojca Św. na rząd brytyjski wywarła wielkie wrażenie, tak samo jak wszystkie inne wystąpienia Watykanu z racji rozmaitych okazji".

Przemówienie do N. Zelandczyków z okazji Kongresu

WASZYNGTON (Elta). Papież Pius XII przemawiając w dniu 1 lutego przez radio z rozgłośni watykańskiej do narodowego kongresu eucharystycznego w Nowej Zelandii między innymi oświadczył: „Cieszymy się iż pierwszą setną rocznicę kościoła katolickiego w Nowej Zelandii obchodzicie kongresem eucharystycznym. „Papież wezwał do modlitwy aby pokój Boży panował w życiu ogólnym Nowej Zelandii i aby uchronił od nieszczęść wojennych.

Do linii Mannerheima

Sowiety próbowały dotrzeć okrężną drogą

(Telefonem z Kowna)

Pokojowa propozycja Prezydenta Finlandii

Wczoraj została zamknięta sesja parlamentu fińskiego, przyczym na ostatnim posiedzeniu Prezydent Republiki wygłosił przemówienie, zawierające propozycje zawarcia pokoju na warunkach honorowych. W kołach politycznych w Helsinkach przypuszczają, iż propozycję tą spotka ten sam los, co propozycję państw zachodnich w stosunku do Niemiec zawarcia pokoju pod warunkiem odbudowy Czech i Polski.

HELSINKI, (Elta). We czwartek przy udziale prezydenta republiki została w Helsinkach uroczyście otwarta sesja izby poselskiej. Przysięgę w językach szwedzkim i fińskim przeczytał pastor. Po przysiędze nastąpiły obrządki liturgiczne. Następnie premier wygłosił przemówienie.

*

HELSINKI, (Elta). DNB donosi, iż we środę samoloty sowieckie zbombardowały miasto Rovaniemi. Oprócz wielkich strat materialnych zostało zabitych 20 ludzi i 40 rannych.

Fiński sztab wojenny w swym przeglądzie miesięcznym podaje, iż w ciągu stycznia zostało zniszczonych 300 samolotów sowieckich i że nieprzyjaciel w czterech miejscach został odparty poza granicę.

Silne natarcia sowieckie nastąpiły na froncie północnym przy Petsam, Hoeyhenjaervi i Salla, a także na północny-wschód od jeziora Ładogi. Tu próbowano drogą okrężną przedrzeć się do linii Mannerheima.

Marszałek Budienny przybył już na front

„Neue Zuericher Zeitung" przynosi wiadomość, że główno dowodzący frontem fińskim marszałek sowiecki Budienny przybył już z Moskwy, gdzie zdał Stalinowi raport o planach strategicznych jakie sobie wytworzył w czasie pierwszego pobytu na froncie. Narazie główna kwatera frontu mieści się w Teriokach, nie mniej jednak marszałek Budienny, nosi się z zamiarem przenieść ją bliżej frontu, by tym samym wzbudzić w żołnierzach większego ducha zapału.

Brak węgla kamiennego w Szwecji

Ze Sztokholmu donoszą, że Szwecja odczuwa już brak opału mineralnego. W nocy ze środy na czwartek w całej Szwecji skonfiskowano zapasy węgla kamiennego i koksu. Urzędowe źródła szwedzkie donoszą, że Szwecja otrzymuje już obecnie tylko 11% opału, który sprowadzała przed wojną.

Udział Włoch w walkach fińskich stwierdza prasa sowiecka

„XX. Amžius": donosi z Tallina, że prasa sowiecka stwierdziła udział Włoch w walkach na froncie fińskim. W związku z tym „Prawda" w ostrych słowach atakuje Włochy.

Demarche ambasadora Z.S.S.R. w U.S.A.

WASZYNGTON, (Elta). Donoszą o rozmowie ambasadora Zw. Sowieckiego w Ameryce Umańskiego z ministrem Hullem, Reuter podkreśla, iż ambasador Umański wyraził niezadowolenie, iż St. Zjednoczone nałożyły moralne embargo na eksport samolotów do Zw. Sowieckiego oraz z mowy wiceministra wojny St. Zjednoczonych, który ujemnie odezwał się o armii sowieckiej. Poza tym rozmowa ambasadora Umańskiego z ministrem Hullem dotyczyła ogólnych stosunków sowiecko amerykańskich.

Znamienne zarządzenie w Belgii

BRUKSELA, (Elta). Ogłoszone zostało rozporządzenie zabraniające kolportowania na ulicach w lokalach publicznych i w innych miejscach publicznych odezw i różnych kartek.

Nowe powikłania między ZSSR a Japonią

TOKIO (Elta). W związku z zerwaniem rozmów i rozwiązaniem mieszanej komisji sowiecko-mongolskiej i japońsko-Mandżukuo ogłoszony został oficjalny komunikat, stwierdzający, iż komisja ta nie doszła do porozumienia. Według oświadczenia przedstawiciela ministerstwa spraw zagranicznych Japonii, są dwie drogi, którymi można rozwikłać tę ciężką sytuację: 1) **rozpocząć nowe rokowania w Moskwie, które były prowadzone na podstawie polityczne**j, lub 2) **przeprowadzić przez mieszaną komisję linii demarkacyjnej pomiędzy Mandżukuo i Mongolią. Zw. Sowiecki wyraził zgodę na utworzenie takiej komisji.**

Delegaci amerykańscy w Krakowie

w sprawie organizacji pomocy dla ofiar wojny

BERLIN (Elta). DNB donosi, iż przedstawiciele amerykańskiego Czerwonego Krzyża i organizacji kwakrów Nicholson i Cample, którzy przybyli na zaproszenie generalnego gubernat ra do Krakowa w czwartek przeprowadzili kilkugodzinne rozmowy z kierownikami polskich organizacyj dobroczynnych oraz z pełnomocnikami niemieckiemi, sprawującymi opiekę socjalną na obszarach Polski.

Akcja pomocy organizacji amerykańskich przeprowadzona będzie w ten sposób: przedstawiciele organizacyj amerykańskich porozumią się z niemieckim Czerwonym Krzyżem w Berlinie, który nawiąże bezpośrednie stosunki z naczelnym komitetem udzielania pomocy, który będzie utworzony przy generalnym gubernatorze. W ten sposób, jak zaznacza DNB pomoc udzielana przez organizacje amerykańskie i inne dla ludności na obszarach zajętych przez Niemcy, będzie prowadzona planowo i racjonalne.

Czy teoria „równowagi bałkańskiej"

wytrzyma próbę życia

SOFJA, (Elta). Pismo „Słowo" w artykule wstępnym omawia sprawę konferencji antanty bałkańskiej, która się rozpoczęła w Białogrodzie. Pismo wskazuje, iż Bułgarzy dobrze znają stare zasady o interesach bałkańskich. Według pisma została rozpoczęta teoria „równowagi bałkańskiej", a obecnie odzywają się głosy, że „**Bałkany — dla narodów bałkańskich**". Nie ma żadnej wątpliwości, iż interesy te będą bronione wspólnie, jednak z pewnymi zastrzeżeniami, których Bułgarom nie należy przypominać, a które już dawno są znane w stolicach państw antanty bałkańskiej. Pismo następnie wskazuje, iż **ententa bałkańska powinna zrezygnować z tych celów, dla których została ona utworzona i powinna przystosować się do polityki obecnej chwili, bowiem w przeciwnym wypadku może być już zapóźno.**

Przebieg konferencji

BIAŁOGRÓD, (Elta), O godz. 10.30 w piątek ministrowie spraw zagranicznych ententy państw bałkańskich zebrali się w jugosłowiańskim ministerstwie spraw zagranicznych, gdzie odbywają się posiedzenia. Pierwsze posiedzenie miało charakter nieco formalny. Następnie uczestnicy konferencji zostali przyjęci przez regenta księcia Pawła. W piątek popołudniu odbyły się przyjęcia u premiera Cwetkowicza i wicepremiera Maczeka. W piątek wieczorem uczestnicy konferencji były podejmowani **w poselstwie rumuńskim.**

W sobotę przed południem i po południu odbędą się rozmowy. Podczas przerw ministrowie spraw zagranicznych zostaną przyjęci w poselstwie tureckim, a następnie w kasynie oficerskim. W niedzielę przed południem znowu odbędą się narady. W tym samym dniu popołudniu przewidziano końcowe posiedzenie oraz komunikat dla prasy. Po przyjęciu u ministra spraw zagranicznych Jugosławii Markowicza, uczestnicy konferencji w nocy opuszczą Białogród.

Turcja nie jest neutralną lecz pozostaje poza nawlasem wojny

BERN, (Elta). Minister spraw zagranicznych Turcji Saradżoglu, który jak wiadomo udaje się do Białogrodu na konferencję ententy bałkańskiej, we czwartek popołudniu zatrzymał się w Sofji, gdzie odbył rozmowę z premierem Bułgarii.

*

ANKARA, (Elta). Turecka agencja telegraficzna donosi, iż turecki minister spraw zagranicznych Saradżoglu przed wyjazdem do Białogrodu oświadczył, że Turcja w ob liczu odbywającej się wojny nie jest neutralną, pozostaje jednak poza nawiasem wojny.

Włochy nie oczekują „cudów"

RZYM, (Elta). Pisma rzymskie obszernie piszą o konferencji ententy bałkańskiej, która w dniu 2 lutego rozpoczęła się w Białogrodzie. Pisma ogłaszają oświadczenia oficjalnych osobistości Jugosławii, Turcji i Bułgarii oraz długie komunikaty swych korespondentów z Białogrodu, w których omawiane jest także stanowisko włoskie. Prasa podkreśla zwłaszcza oświadczenia wybitnej osobistości włoskiej, udzielone korespondentowi rzymskiemu pisma „Politika". Osobistość ta oświadczyła, iż ze względu na ścisłe stosunki między rządem rzymskim a białogrodzkim, Włochy nie uznały za potrzebne posyłanie na konferencję innego polityka poza swym ministrem rezydującym w Białogrodzie.

W sprawie prac konferencji osoba ta zaznaczyła, iż **Włochy i Jugosławia pragnęłyby polepszenia stosunków między Rumunią a Węgrami**, które to stosunki stanowią obecnie zasadniczy problem państw bałkańskich i dunajskich. Starania w tym kierunku czynią Jugosławia i Italia. Mimo, iż **nie należy oczekiwać jakichś „cudów" od konferencji**, będzie jednak wielką rzeczą, gdy zostanie na konferencji zamanifestowana wola tych państw utrzymania pokoju na ich obszarach. Nie należy zapominać, iż stosunki Włoch nietylko z Jugosławią ale także z innymi państwami bałkańskimi i dunajskimi, a w pierwszym rzędzie z Węgrami, są bardzo ścisłe.

Co na zachodzie ?

Narada dowódców floty niemieckiej z udziałem Hitlera

„Laikas" kowieński podaje: Korespondent pism krajów neutralnych donoszą z Berlina, że w tych dniach odbyła się tajna narada dowódców niemieckiej floty wojennej, której przewodniczył sam Hitler. W naradzie zostały rozpatrzone osiągnięte już rezultaty wojny morskiej, i omówione nowe metody walki z Anglią.

BERLIN (Elta). Dowództwo niemieckie donosi, „Na froncie zachodnim był słaby ogień artylerii. Nasz oddział wywiadowczy w dniu 30 stycznia zniszczył w rejonie granicznym, nad zachód od Saarlautern pewne umocnienia nieprzyjaciela. Samoloty niemieckie odbyły loty wywiadowcze w stronę W. Brytanii.

Prasa londyńska aprobuje stanowisko Chamberlaina

LONDYN (Elta). Prasa londyńska obszernie komentuje ostatnie przemówienie Chamberlaina, szczególnie podkreślając te miejsca przemówienia, w których Chamberlain zaznaczył, **iż kraje neutralne nie powinny odczuwać najmniejszej obawy przed państwami sprzymierzonymi.**

„Times" w artykule wstępnym p. t.: „**Niebezpieczeństwa i pycha neutralnych**" pisze, iż W. Brytania nie zagraża żadnemu z państw niewojujących i nie chce ani najmniej obcego terytorjum.

Dlaczego ustąpił szef sztabu belgijskiego?

BRUKSELA (Elta). Minister obrony narodowej w izbie poselskiej został zapytany z powodu jakich przyczyn podał się do dymisji belgijski naczelnik sztabu generalnego gen. Van de Bergen. Pytano ministra, czy nie ma tu jakichś przyczyn politycznych. Minister obrony narodowej gen. Denis odpowiedział, iż zmiana naczelnika sztabu generalnego nie nastąpiła z powodu przyczyn politycznych, ani też strategicznych.

Szpiedzy nie próżnują

BERN (Elta). W Szwajcarii wykryto centrum szerokiej akcji szpiegowskiej. Komunikat oficjalny o tej sprawie zostanie ogłoszony.

NANCY (Elta). Według Havasa, sąd skazał na karę śmierci za szpiegostwo Niemców Hellmutha i Franza. Żona skazanego Franza za współudział została skazana na 5 lat ciężkiego więzienia.

Z ostatniej chwili

TELEFONEM Z KOWNA

Echa procesu hitlerowców kłajpedzkich

W tych dniach sąd w Kłajpedzie skazał na 6 lat więzienia i ciężkich robót oraz pozbawienia praw obywatelskich na przeciąg 10 lat Jurgensa, oskarżonego o złożenie fałszywych zeznań podczas procesu hitlerowców kłajpedzkich w roku 1935 przed sądem wojennym w Kownie.

Internowani przed sądem

Do sądu wojennego wpłynęły sprawy byłych wojskowych polskich Skrabińskiego i Getego, oskarżonych o ucieczkę z obozu dla internowanych i uzyskiwanie prawa wyjazdu na podstawie fałszywych dokumentów Sąd śledczy wszczął poza tym dochodzenia przeciwko byłemu funkcjonariuszowi policji polskiej Wróblowi pod tym samym zarzutem.

Zmiany w ustawie podatkowej

Ze źródeł miarodajnych donoszą, że z dniem 1 kwietnia 1940 r. ma być zniesiony podatek zarobkowy. Projektowane jest natomiast wprowadzenie osobistego podatku dochodowego, który ma objąć wszystkie dotychczasowe podatki osobiste, z wyjątkiem podatku od nieruchomości.

Uchodźcy będą mogli otrzymać pracę

Ze źródeł miarodajnych podają, że Rada Ministrów ma przystąpić wkrótce do rozważania projektu ustawy o prawie pracy dla obcokrajowców. Zezwolenie na pracę ma wydawać na przeciąg 1 roku Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Ustawa ta ma między innymi dotyczyć uchodźców polskich.

Handlowe rokowania sowiecko-niemieckie

W Moskwie zostały zakończone rokowania handlowe pomiędzy Sowietami i Niemcami, Na cześć delegacji niemieckiej wydano przyjęcie na Kremlu.

—o:o—

Wielka ofenzywa japońska na Nanning

Bitwa na tym froncie ma rozstrzygnąć los długiej wojny

SZANGHAI. (Elta). Specjalna armia japońska rozpoczęła w niedzielę na południowy wschód od Kwangsi ofenzywę przeciwko 24 dywizjom chińskim, dowodzonym przez generała Paichungsi. Chińczycy zgromadzili tam wielkie ilości wojska, chcąc odebrać Nanning. Kierownictwo armii japońskiej donosi, iż te walki są największymi, jakie się odbyły w tej części Chin. Oddziały japońskie w poniedziałek przeszły przez rzekę Zachodnią, 60 kilometrów na południowy wschód od Nanningu i zmusiły armię chińską do odwrotu. Dowództwo japońskie donosi, iż sytuacja Japończyków i na innych odcinkach frontu jest dobra. Ofenzywą tą Japonia chce okrążyć armię chińską i ją zniszczyć.

Zbiórka kości i popiołu w Łotwie

RYGA (Elta). W dniu 1 lutego odbyła się pod przewodnictwem ministra rolnictwa Birznieksa konferencja przedstawicieli życia gospodarczego Łotwy, podczas której postanowiono utworzyć spółkę „Zaliawa". Żadaniem nowej spółki będzie zbieranie kości, popiołów i innych materiałów, które po ich przerobieniu będą mogły zastąpić surowce sprowadzane z zagranicy. Nowa spółka przedewszystkiem będzie zbierała popiół, który częściowo może zastąpić brakujące przy produkcji sztucznych nawozów, minerały.

—o:o—

Afryka Południowa na stopie wojennej

CAPETOWN, (Elta). **Senat związku Afryki południej w dn. 1 lutego przyjął rezolucję złożoną przez rząd aprobującą politykę wojny. Propozycję żądającą zawarcia z Niemcami pokoju senat odrzucił.**

Sprawa powrotu byłych wojskowych polskich z Niemiec

„Laikas": Urzędy niemieckie zwracają już lub też zgadzają się na zwrot wszystkich byłych wojskowych polskich, pochodzących z okręgu wileńskiego. Niektórzy jeńcy Polacy, pochodzący z okręgu wileńskiego nie czekając na zwrot niejednokrotnie już próbowali z Niemiec nielegalnie zbiec do Litwy. Najczęściej jeńcy tacy są łapani przed dojściem do granicy Litwy i odpowiednio karani. (L).

Weygand w Bejrucie

ANKARA, (Elta). Pisma ogłaszają komunikat agencji anatolijskiej, który dementuje podane przez obce źródła wiadomości, iż gen. Weygand w towarzystwie gen. Czakmak udał się do Erzerum. Komunikat ten podaje, iż gen. Weygand wyjechał do Bejrut.

Nowi delegaci w Reichstagu

BDRLIN, (Elta). W niemieckim dzienniku rządowym ogloszona została ustawa na podstawie której ludność niemiecka z przyłączonych do Rzeszy obszarów wschodnich będzie mogła wybierać swoich przedstawicieli do Reichstagu. Według ustawy tej liczba posłów w Reichstagu zostanie zwiększona o liczbę przedstawicieli ludności niemieckiej z przyłączonych do Rzeszy obszarów wschodnich. Jeden poseł z tych obszarów będzie reprezentował zamieszkałych tam 60.000, liczących ponad 20 lat Niemców.

KRONIKA

Luty 3 Sobota	Dziś: Błażeja Jutro: Ansgarego Wschód sł. — g. 7 m. 90 Zachód sł. — g. 15 m. 57

— **Ochrona rur kanalizacyjnych przed mrozem. „Laikas":** Samorząd nakazał właścicielom domów w mieście, by w czasie mrozów należycie doglądali urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. W czasie dużych mrozów w wielu domach wspomniane urządzenia zostały uszkodzone. Były jednak wypadki, że niektórzy właściciele domów umyślnie przerwali swym lokatorom dopływ wody i światła, tłumacząc się następnie, że odnośne urządzenia zepsuły się wskutek mrozu. (L).

— **Delegacja uniwersytetu wil. wyjeżdża na uroczystości do Kowna.** 15 bm. uniwersytet kowieński im. Witolda Wielkiego obchodzić będzie 18 rocznicę swego istnienia. W dniu tym odbędzie się uroczyste posiedzenie rady uniwersyteckiej, na które wyjeżdża również delegacja naukowa uniwersytetu wileńskiegu z rektorem prof. Biržyszką na czele. (x).

— **Oddział kowieńskiego „Kulturverbandu" w Wilnie.** Niemiecki „Kulturverband" w Litwie uruchomił w Wilnie swój oddział. (x).

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulance

Dziś, w sobotę dnia 3 lutego o godz. 19-ej występ Państwowego Teatru z Kowna — balet „COPPELIA".

„**Tessa" — w niedziele o godz. 19-ej** Jutro, w niedzielę dnia 4 lutego o godz. 19-ej ukaże się na przedstawieniu wieczorowym w Teatrze na pohulance — ciesząca się dużym powodzeniem — ciekawa sztuka współczesna M. Kennedy p. t. „TESSA". W rolach głównych pp.: W. Aleksandrowicz, W. Nawrocka, J. Duszyński i J. Kurnakowicz- Reżyseria Dyr. L. Kielanowskiego, piękna oprawa dekoracyjna — Wiesława Makojnika.

Sztuka Binkisa w Teatrze na Pohulance! Teatr na Pohulance przystąpił do opracowania sztuki Kazimierza Binisa p.t. „ATŻALYNAS" (Młode pędy) w przykładzie Olgierda Paszkiewicza. Sztuka ta należy do najciekawszybh we współczesnym dorobku dramatycznym litewskim i osiągnęła wielkie sukcesy na scenach — w Kownie, Szawlach i Rydze. Ostatnio była grana w Wilnie przez teatr Państwowy z Kowna. Reżysersko opracowuje się sztukę dyr. Kielanowski. Pomysłową oprawę plastyczną komponuje Wiesław Makojnik.

Teatr muzyczny „Lutnia"

— Dziś pełna wdzięku, egzotyczna operetka Gri-Gri.

— **Sempoliński w swym wesołym recitalu.** Jutro, w niedzielę, o godz. 4 p. p. wesoły recital L. Sempolińsktego. Swietny nasz gość wystąpi w najlepszych swych kreacjach estradowych i scenicznych przy współudziale Marii Żejmówny i K. Wyrwicz-Wichrowskiego.

Teatr Rewia „Światowid"

— Dziś, w sobotę, dnia 3 b. m. powtórzenie przyjętej z uznaniem i entuzjastycznie fantazji rewiowej p. t. „**Koniec świata**". Sala dobrze ogrzana. Ceny zniżone. Kasa otwarta od godz. 15.

Teatr „Niebieski Pajacyk"
Mickiewicza 9

— „**Królewna Snieżka** i **siedmiu karłów**". która zdobyła rekord powodzenia ukaże się w „Niebieskim Pajacyku" w niedzielę, 4 lutego o godz. 13. Próby nad zmontowaniem reżyserskim bajki M. Konopnickiej p. t. „**O krasnoludkach i sierotce Marysi**" dobiegają końca. Premiera w niedzielę, 4 lutego, o godz. 15 po poł Kasa otwarta od godz. 15 do 19.

Teatrzyk kukiełek „Bajka"

— Daje ostatnie przedstawienie: „**Jak to do Betleem wędrował gazeciarz**". Kto z dzieci jeszcze nie widział tego pięknego widowiska, niech spieszy w niedzielę, dnia 4 lutego, o godz. 16 na Małą Pohulankę 20 — sala szkoły niewidomych.

W przygotowaniu „**Dżungla**" wg Kiplinga.

Technika wojenna czyni postępy

Równorzędnie z wojną militarną toczy się nadal wojna nerwów. Raz za razem „pękają" balony próbne, to tu, to tam rozdmuchiwane są ogniki, zapowiadające zarzewia nowych konfliktów zbrojnych. W misternej grze politycznej rzuca się na szalę rozgrywki rozmaite przekonywujące i mało przekonywujące atuty. Na szachownicy politycznej wre zacięta walka. Wypływają nagle na widownię i wchodzą aktywnie w grę pionki i figury, które zdawało by się przed tym zostały już całkowicie izolowane. Lansuje się możliwości nowych kombinacyj politycznych.

Strony wojujące nie ujawniły jednak dotychczas spornej części swych „argumentów". W mowach mężów stanu brzmią niedwuznacznie i zastraszające nutki lansowanych gróźb.

W laboratoriach doświadczalnych „techników wojny" sztaby uczonych fachowców pracują nad nowymi wynalazkami i doskonalą stare.

Na razie na polach walk, w przestworzach na oceanie i w głębinach wód na ogół nie zastosowano nowego rodzaju broni' Owszem z jedną nową bronią ludzkość już się zapoznała. Były nią zastosowane przez admiralicję niemiecką „osławione" miny magnetyczne. Działalność tych min dała się niestety we znaki nie tylko stronom walczącym. Doświadczyły one również Holandię, Belgię, Szwecję, Grecję, Norwegję...

Najdotkliwiej z neutralnych ucierpiała ta ostatnia. Nie daleko brzegów angielskich, w pobliżu przezwanego z ponurą romantyką przez propagandę niemiecką „szkockiego brzegu śmierci", zatonął w ciągu nie spełna trzech minut 37 z kolei statek norweski.

Lista marynarzy norweskich, którzy znaleźli wieczny spoczynek na dnie morza liczy 220 nazwisk.

Takie są wyniki zastosowania nowej broni. Reszta środków zniszczenia była już znana poprzednio. Stosowano i wypróbowano ją praktycznie na „poligonie hiszpańskim".

Obecnie Niemcy zagroziły nową bronią. Są nią małe łodzie podwodne. W jednym z ostatnich komunikatów niemieckiej kwatery głównej mówi się, że z polecenia wielkiego admirała Redera do służby morskiej w Morzu Północnym przydzielono nowy rodzaj małych łodzi podwodnych, które uaktywizują jeszcze bardziej działalność niemieckich sił morskich w tym regionie walk.

A więc nie tylko groźby. Z kolei notujemy fakty. O tych małych łodziach podwodnych wie nie tylko admiralicja angielska. Wiedział i słyszał o tej nowej broni i przeciętny czytelnik. Poszczególni „spece" wojenni robili na szpaltach dzienników obliczenia. Niektórzy z góry zbagatelizowali tę broń, niektórzy spodziewali się po niej „rewelacyj". Jak dotychczas depesze nic nowego w tej materii nie przyniosły. Niemniej jednak wiadomym jest ze słów Chamberlaina, że admiralicja angielska przewidywała już tę ewentualność i przygotowała na tę nową broń niemiecką, brytyjski obronny środek zaradczy.

Lansowanie pogróżkami o nowych straszliwych rodzajach broni jest niewątpliwie jednym z atutów nie tylko na polu walki, lecz i na froncie wojny nerwów. (Y)

Leidėjas: Vytautas Stanievičus. Wydawca: Witold Staniewicz
Redaktorius: Vytautas Kiškis. Redaktor: Witold Kiszkis.
Spaustuvė „Zničius", Vysk. Matulevičiaus g-vė 4. Tel. 3-40.
Drukarnia „Znicz", ul. Biskupa Matulewicza 4. Tel. 3-40.